

ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ- ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ, ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ, ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΟΔΗΓΙΑ ΛΗΨΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΟΥΡΩΝ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ-ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ			
Κωδικός: O.510.12	Αρ. Έκδοσης: 3	Ημ/νία: 09-07-2026	Σελ1 από 7

Τα δείγματα ούρων που δέχεται το Βιοχημικό-Ορμονολογικό Τμήμα μπορεί να είναι:

- α) ούρα μιας ούρησης (τυχαίας)
- β) ούρα συλλογής ορισμένου χρόνου (π.χ. ούρα 24 ωρών, 12 ωρών κλπ).

α) Συλλογή δειγμάτων ούρων μιας ούρησης

α1) Νοσηλευόμενα παιδιά

Στις Κλινικές, αναλόγως της ηλικίας ή/και της κατάστασης του ασθενούς, σε συνδυασμό με τις οδηγίες του θεράποντος ιατρού, τα δείγματα τυχαίας ούρησης συλλέγονται από το ίδιο το παιδί, τον γονέα αλλά και το νοσηλευτικό ή ιατρικό προσωπικό με διάφορους τρόπους:

- ο Ούρηση σε αυτοκόλλητο σακουλάκι (U-bag) (παιδιά έως 3 ετών)
- ο Ελεύθερη ούρηση (παιδιά >3ετών)
- ο Υπερηβική παρακέντηση
- ο Καθετηριασμός της κύστης
- ο Αναρρόφηση από μόνιμο καθετήρα

Ο τρόπος λήψης πρέπει να σημειώνεται στο παραπεμπτικό.

α2) Συλλογή δείγματος τυχαίας ούρησης στο σπίτι

Αναλόγως της ηλικίας του παιδιού συλλέγεται δείγμα είτε ελεύθερης ούρησης είτε σε αυτοκόλλητο σακουλάκι (U-bag).

α.2.1. Συλλογή δείγματος ούρων ελεύθερης ούρησης στο σπίτι

Γίνεται εφ' όσον το παιδί μπορεί να συνεργαστεί. Συνήθως είναι εφικτό σε παιδιά άνω των 3 ετών, ενώ είναι απαγορευτικό σε παιδιά μικρότερα των 2 ετών.

Απαραίτητα υλικά

- ο Παραπεμπτικό ιατρού
- ο Ουροσυλλέκτης (ποτηράκι) με βιδωτό πώμα που αγοράζεται από το φαρμακείο. Για τις βιοχημικές εξετάσεις δεν απαιτείται να είναι αποστειρωμένο.

Σύνταξη: Καφετζή Μ.	Έγκριση: Διευθυντής Βιοχημικού – Ορμονολογικού Τμήματος
------------------------	---

ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ- ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ, ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ, ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΟΔΗΓΙΑ ΛΗΨΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΟΥΡΩΝ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ-ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ			
Κωδικός: O.510.12	Αρ. Έκδοσης: 3	Ημ/νία: 09-07-2026	Σελ2 από 7

- Ανεξίτηλος μαρκαδόρος ή αυτοκόλλητες ετικέτες.

Διαδικασία

- Καθαρίζουμε με σαπούνι και νερό (όχι αντισηπτικό) την ουρογεννητική περιοχή και στεγνώνουμε με καθαρή πετσέτα ή γάζα.
- Φοράμε γάντια μιας χρήσεως και λέμε στο παιδί να ουρήσει στον ουροσυλλέκτη καθήμενο στη λεκάνη της τουαλέτας.
- Εναλλακτικά, μπορεί το παιδί να ουρήσει σε ουροδοχείο (γιογιό), το οποίο όμως πρέπει να έχει προηγουμένως καθαριστεί καλά και στεγνώσει και μεταγγίζουμε τα ούρα στο δοχείο που έχουμε προμηθευτεί για τη μεταφορά του δείγματος.
- Βιδώνουμε καλά το καπάκι του δοχείου.
- Αναγράφουμε με μαρκαδόρο στα τοιχώματα του δοχείου και όχι στο πώμα ή σε αυτοκόλλητη ετικέτα επί του δοχείου τα εξής: ονοματεπώνυμο του παιδιού, ημ/νία και ώρα λήψης.
- Μεταφέρουμε το δείγμα το συντομότερο στο Εργαστήριο συνοδευόμενο με το παραπεμπτικό του ιατρού.
- Εάν δεν είναι δυνατή η άμεση μεταφορά, μπορούμε να το συντηρήσουμε στο ψυγείο (κοινή ψύξη 4-7°C) μέχρι 24 ώρες.

Επισημάνσεις

- Για τους βιοχημικούς ελέγχους 3-5ml ούρων είναι αρκετά.
- Τα ούρα μπορεί να ληφθούν οποιαδήποτε ώρα της ημέρας, όμως καλό είναι -όπως και στις αιμοληψίες- να συλλέγονται πρωινά ούρα, για να αποφεύγεται η διακύμανση που υπάρχει στη συγκέντρωση ορισμένων ουσιών κατά τη διάρκεια του 24ώρου. Το άριστο είναι να συλλέγονται τα ούρα της 2^{ης} πρωινής ούρησης.
- Τα δείγματα ούρων για βιοχημικές εξετάσεις δεν απαιτούν λήψη υπό άσηπτες συνθήκες (όπως αυτά για καλλιέργεια).

Εάν πρέπει να πραγματοποιηθεί **από το ίδιο δείγμα καλλιέργεια και βιοχημικός έλεγχος**, η συλλογή του δείγματος πρέπει να γίνει βάσει των οδηγιών του Μικροβιολογικού Τμήματος και να παραδοθεί στο Τμήμα Καλλιεργειών. Αφού εμβολιασθεί η καλλιέργεια, το Μικροβιολογικό Εργαστήριο μεταφέρει το δείγμα στο Βιοχημικό Εργαστήριο, για να εκτελεσθούν οι Βιοχημικές εξετάσεις. Αν το παιδί είναι μεγάλο και συνεργάσιμο, μπορούν να ληφθούν δύο δείγματα, διαδοχικά, το ένα μετά το άλλο: το πρώτο (σημειώνεται πάνω στο δοχείο Νο1) παραδίδεται στο Μικροβιολογικό και το δεύτερο (σημειώνεται πάνω στο δοχείο Νο2) στο Βιοχημικό Εργαστήριο.

α.2.2. Συλλογή δείγματος ούρων σε αυτοκόλλητο σακουλάκι (U-bag) στο σπίτι

Είναι ο τρόπος συλλογής ούρων σε βρέφη και παιδιά <2 ετών, καθώς και σε κάθε περίπτωση όπου δεν μπορεί να υπάρξει συνεργασία με το παιδί.

ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ- ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ, ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ, ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΟΔΗΓΙΑ ΛΗΨΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΟΥΡΩΝ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ-ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Κωδικός: Ο.510.12

Αρ. Έκδοσης: 3

Ημ/νία: 09-07-2026

Σελ3 από 7

Απαραίτητα υλικά

- Παραπεμπτικό ιατρού
- Προμηθευόμαστε από το φαρμακείο (για τις βιοχημικές εξετάσεις **δεν** απαιτείται να είναι αποστειρωμένα):
 - Ένα (καλύτερα δύο) αυτοκόλλητα σακουλάκια-ουροσυλλέκτες τύπου U-bag στο κατάλληλο μέγεθος, ανάλογο με την ηλικία του παιδιού (παίρνουμε περισσότερα του ενός για την περίπτωση που το καταστρέψουμε ή χρειαστεί να γίνει αλλαγή).
 - Ουροσυλλέκτης (ποτηράκι) με βιδωτό πώμα.
- Ανεξίτηλος μαρκαδόρος ή αυτοκόλλητες ετικέτες.

Διαδικασία

- Καθαρίζουμε με σαπούνι και νερό (όχι αντισηπτικό) την ουρογεννητική περιοχή και στεγνώνουμε καλά με καθαρή πετσέτα ή γάζα.
- Επικολλάμε το σακουλάκι εφαρμόζοντας καλά τα αυτοκόλλητα πτερύγια:
 - α) στα κοριτσάκια γύρω από την ουρήθρα και τα μεγάλα χείλη του αιδοίου
 - β) στα αγοράκια γύρω από το πέος
- Μόλις ουρήσει το παιδί αφαιρούμε με ήπιες κινήσεις το σακουλάκι -προσεκτικά να μην αδειάσει - και το κλείνουμε αναδιπλώνοντας το άνοιγμα.
- Τοποθετούμε το σακουλάκι μέσα στο ποτηράκι-ουροδοχείο και βιδώνουμε καλά το καπάκι του.
- Αναγράφουμε στα τοιχώματα του δοχείου και όχι στο πώμα με μαρκαδόρο ή σε αυτοκόλλητη ετικέτα: ονοματεπώνυμο του παιδιού, ημ/νία και ώρα λήψης.
- Μεταφέρουμε το δείγμα το συντομότερο στο Εργαστήριο συνοδευόμενο με το παραπεμπτικό του ιατρού.
- Εάν δεν είναι δυνατή η άμεση μεταφορά, μπορούμε να το συντηρήσουμε στο ψυγείο (κοινή ψύξη 4-7°C) μέχρι 24 ώρες.

Επισημάνσεις

- Για τους βιοχημικούς ελέγχους 3-5ml ούρων είναι αρκετά.
- Τα ούρα μπορεί να ληφθούν οποιαδήποτε ώρα της ημέρας, όμως καλό είναι - όπως και στις αιμοληψίες - να συλλέγονται πρωινά ούρα, για να αποφεύγεται η διακύμανση που υπάρχει στη συγκέντρωση ορισμένων ουσιών κατά τη διάρκεια του 24ώρου.
- Τα δείγματα ούρων για βιοχημικές εξετάσεις **δεν** απαιτούν λήψη υπό άσηπτες συνθήκες (όπως αυτά για καλλιέργεια).

Εάν πρέπει να πραγματοποιηθεί **από το ίδιο δείγμα καλλιέργεια και βιοχημικός έλεγχος**, η συλλογή του δείγματος πρέπει να γίνει βάσει των οδηγιών του Μικροβιολογικού Τμήματος και να παραδοθεί στο Εργαστήριο Καλλιιεργειών. Αφού εμβολιασθεί η καλλιέργεια, το Μικροβιολογικό Εργαστήριο μάς μεταφέρει το δείγμα στο Βιοχημικό Εργαστήριο, για να εκτελεστούν οι Βιοχημικές εξετάσεις.

ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ- ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ, ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ, ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

**ΟΔΗΓΙΑ ΛΗΨΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΟΥΡΩΝ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ-ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ**

Κωδικός: Ο.510.12

Αρ. Έκδοσης: 3

Ημ/νία: 09-07-2026

Σελ4 από 7

**ΟΔΗΓΙΑ ΛΗΨΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΟΥΡΩΝ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ-ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ**

Κωδικός: Ο.510.12

Αρ. Έκδοσης: 3

Ημ/νία: 09-07-2026

Σελ5 από 7

β) Συλλογή ούρων ορισμένου χρονικού διαστήματος (24ώρου, 12ώρου, 6ώρου, κλπ)

Οι εξετάσεις ούρων που πραγματοποιούνται σε συλλογές καθορισμένου χρονικού διαστήματος εκτιμούν πολύ καλύτερα τον βαθμό νεφρικής λειτουργίας και τις πιθανές βλάβες των νεφρών, κυρίως μέσω των πληροφοριών που μας δίνουν σχετικά με τα επίπεδα κάθαρσης και αποβολής των διαφόρων ουσιών από τους νεφρούς.

Οι συλλογές ορισμένου χρόνου παρουσιάζουν προβλήματα ακόμη και στους ενήλικες, ως προς την ορθή και πλήρη συλλογή των ούρων. Στα παιδιά το πρόβλημα μεγεθύνεται. Συλλογές σε νεογνά, βρέφη και παιδιά που ακόμη δεν συνεργάζονται, είναι σχεδόν απαγορευτικές και αν πραγματοποιηθούν, γίνονται συνήθως κατόπιν εισαγωγής στο Νοσοκομείο.

Εδώ θα περιγράψουμε τον τρόπο συλλογής σε μεγαλύτερα παιδιά (όμοιος με των ενηλίκων), που όμως χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή και υπομονή από τον γονέα, ώστε να γίνει σωστά η συλλογή.

Απαραίτητα υλικά

- ο Παραπεμπτικό ιατρού
- ο Δοχείο για συλλογές ούρων (συνήθως χωρητικότητας 2,5lt), που προμηθευόμαστε από το φαρμακείο ή δίδεται από το Νοσοκομείο. Δεν χρησιμοποιούμε παλιά δοχεία που υπάρχουν στο σπίτι, όσο καθαρά και αν είναι. Μπορεί να έχουν υπολείμματα ουσιών που θα παρέμβουν στις εξετάσεις.
- ο Μικρότερο ευρύστομο δοχείο για τις απ' ευθείας επί μέρους ουρήσεις. Μπορεί να αγοραστεί από το φαρμακείο ή να χρησιμοποιηθεί απολύτως καθαρό και στεγνό δοχείο (π.χ. πλαστικά ποτήρια ή κεσεδάκια μιας χρήσης). Απαγορεύεται τα δοχεία συλλογής να είναι μεταλλικά.
- ο Ανεξίτηλος μαρκαδόρος ή αυτοκόλλητες ετικέτες.

Διαδικασία

- ο Ο γονιός αποφασίζει την ημέρα και τις ώρες που τον βολεύει να γίνει η συλλογή. Πρέπει να είναι ημέρα που βρίσκεται σπίτι, ώστε να παρακολουθεί στενά τη διαδικασία και να μην χρειάζεται να συλλέγονται ούρα εκτός σπιτιού και να μεταφέρονται.
- ο Η ώρα έναρξης της συλλογής **ούρων 24ώρου δεν** έχει καμία σημασία για τα αποτελέσματα των εξετάσεων, εφ' όσον θα συγκεντρωθούν ούρα ολόκληρου του 24ώρου. **Σε μικρότερες συλλογές** 12ώρου, 6ώρου κλπ ορίζει ο γιατρός πότε θα γίνουν (π.χ. ημέρας, νύχτας, κλπ).
- ο Την ώρα που ο γονιός αποφάσισε να αρχίσει η συλλογή, λέει στο παιδί να ουρήσει στη λεκάνη της τουαλέτας. Δηλαδή απορρίπτονται αυτά τα ούρα, διότι η συλλογή πρέπει να ξεκινήσει με άδεια την κύστη.
- ο Η ώρα που αδειάζει η κύστη είναι η ώρα έναρξης της συλλογής. Σημειώνεται (με ακρίβεια λεπτού) στο παραπεμπτικό και στα τοιχώματα του δοχείου συλλογής.

ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ- ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ, ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ, ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΟΔΗΓΙΑ ΛΗΨΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΟΥΡΩΝ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ-ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Κωδικός: Ο.510.12

Αρ. Έκδοσης: 3

Ημ/νία: 09-07-2026

Σελ6 από 7

- Από την ώρα αυτή συλλέγονται τα ούρα όλων των ουρήσεων του παιδιού, προσέχοντας να μη χαθεί ούτε σταγόνα. Κάθε ούρηση καλό είναι να γίνεται όχι απ' ευθείας στο δοχείο συλλογής, αλλά σε μικρότερο δοχείο (όπως περιγράφεται στα υλικά) και να μεταγγίζεται προσεκτικά στο δοχείο συλλογής.
- Κάθε φορά που προστίθεται μια ούρηση στο δοχείο, το ανακινούμε ελαφρά.
- Καθ' όλη τη διάρκεια της συλλογής, το δοχείο διατηρείται καλά κλεισμένο στο ψυγείο (κοινή ψύξη 4-7°C).
- Η συλλογή τελειώνει, υποχρεώνοντας το παιδί να ουρήσει ακριβώς την ώρα που συμπληρώνεται ο χρόνος της συλλογής που έχει ορίσει ο ιατρός, δηλαδή μετά 6ωρο, 12ωρο, 24ωρο κλπ. (μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια ειδοποίηση-ξυπνητήρι, διότι και η συλλογή μεγαλύτερου χρονικού διαστήματος, επηρεάζει το αποτέλεσμα, όπως και η απώλεια ούρων κατά τη συλλογή). Σημειώνεται η ακριβής ώρα τελευταίας ούρησης στο παραπτεμπτικό και στα τοιχώματα του δοχείου συλλογής.
- Πρέπει να γίνει έλεγχος αν το πώμα του δοχείου είναι καλά βιδωμένο και η συλλογή μεταφέρεται συνοδευόμενη από το παραπτεμπτικό το συντομότερο στο Εργαστήριο. Εάν δεν είναι εφικτό να γίνει άμεσα, μπορεί η συλλογή να διατηρηθεί στο ψυγείο για ένα 24ωρο.

Επισημάνσεις

- Συνήθως δεν χρειάζεται προετοιμασία του παιδιού ως προς τη διατροφή του. Σε εξειδικευμένες μόνον εξετάσεις, ο θεράπων ιατρός θα έχει δώσει τις αντίστοιχες οδηγίες.
- Δείγματα που έχουν προσμίξεις κοπράνων είναι ακατάλληλα και γι' αυτό η συλλογή του δείγματος των ούρων πρέπει να γίνεται πριν την αφόδευση. Αν συμβεί όμως επιμόλυνση με εντερικό περιεχόμενο, η συλλογή πρέπει να ξεκινήσει από την αρχή.
- Σε κορίτσια που έχουν μπει στην εφηβεία, η συλλογή πρέπει να γίνεται εκτός των ημερών της εμμηνορρυσίας, διότι δείγματα με προσμίξεις αίματος είναι ακατάλληλα.
- **!!!Προσοχή.** Δεν αποκρύπτονται τυχόν παρεκτροπές από τις ιατρικές οδηγίες, διότι από τα αποτελέσματα κρίνεται η περαιτέρω πορεία της υγείας του παιδιού. Όπως προαναφέρθηκε, τα αποτελέσματα των εξετάσεων σε μία συλλογή επηρεάζονται πολύ από τη μη σχολαστική τήρηση των οδηγιών. Προσοχή λοιπόν ιδιαίτερα στην παράλειψη συλλογής κάποιας ούρησης ή απώλεια ούρων κατά τη συλλογή ή τη μετάγγιση, όπως και την επιμήκυνση του χρόνου συλλογής. Εάν συμβεί κάτι από αυτά, το επισημαίνετε οπωσδήποτε στον ιατρό και εκείνος θα κρίνει αν μπορεί να δεχτεί τα αποτελέσματα των εξετάσεων ή πρέπει να επαναληφθεί η διαδικασία.

ΑΛΛΑΓΕΣ ΤΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

Έκδοση / Ημερομηνία	Περιγραφή τροποποίησης
1/29-07-2021	Αρχική Έκδοση
2/07-02-2025	Γραμματικές αλλαγές

ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ- ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ, ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ, ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

**ΟΔΗΓΙΑ ΛΗΨΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΟΥΡΩΝ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟΧΗΜΙΚΟ-ΟΡΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ**

Κωδικός: Ο.510.12

Αρ. Έκδοσης: 3

Ημ/νία: 09-07-2026

Σελ7 από 7

3/9-7-2026

Γραμματικές αλλαγές/Προσθήκη στις επισημάνσεις
στην πρώτη ενότητα (κίτρινο χρώμα)